

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационния труд **"Депенализацията в българското наказателно право"** за придобиване на образователната и научна степен "доктор" в научна област 3. социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.6. право; Юридически факултет, катедра "Наказателноправни науки" СУ "Св. Климент Охридски", докторска програма „Наказателно право”, с автор **Радослава Маринова Йорданова**

от проф. Лазар Груев, ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски”

Приех без колебание научното ръководство на докторанта Радослава Йорданова. Познавах я в битността ѝ като съдия и от публикуваните от нея съчинения в престижните издания „Адвокатски преглед”; „Общество и право; „Съвременно право” и др. Те свидетелстваха за трайния ѝ интерес към проблематиката на наказателното и административното право (първата ѝ публикация е от 2006 г.) и ми даваха увереност, че ще се справи с нелеката задача да подготви и защити дисертационен труд. Сега, на финала на този процес, уверено твърдя, че надеждата ми се оправда и резултатът от огромните усилия, които тя положи, е много добър.

Съчинението „Депенализацията в българското наказателно право” е изцяло плод на самостоятелната работа на дисертанта. В хода на писането му и особено след задълбоченото първоначално обсъждане в катедрата на представената основа, то беше в значителна степен усъвършенствано, частично реструктурирано и обогатено, за да придобие понастоящем

облика на един напълно завършен (доколкото може да бъде напълно завършено което и да е човешко творение), смислен и полезен дисертационен труд, който съответства на законовите критерии и специфичните изисквания в Университета и не на последно място на високите критерии, установени по традиция в катедрата по наказателноправни науки.

Положителните страни и приносните моменти в дисертацията преобладават. Доколкото съм убеден, че рецензентите ще ги анализират по-подробно, ще отбележа само най-важните сред тях, които обезателно трябва да се открият.

Първият е несъмнената практическа насоченост на работата. В тази връзка ще отбележа, че дългогодишният ми опит сочи, че когато един мислещ съдия, така или иначе навикнал да изслушва и двете страни, преди да вземе окончателното си решение, се захване с научното изследване на дадена проблематика и го стори методично и последователно упорито, то винаги крайният резултат е удовлетворителен. Тъкмо такъв е и настоящият случай. Очевидно е, че проблемите, поставени в дисертацията, са възникнали първоначално като въпроси в процеса по правоприлагането, а отговорите, до които стига докторантът, преосмислени през призмата на задълбочено научно изследване, са еднакво полезни както за теорията, така, без съмнение, и за практиката. Концентрирането върху една тема или върху група от проблеми обединени тематично, позволява да се навлезе в нея в дълбочина, да се изследва от различни, но свързани гледни точки и в крайна сметка води до изводи, целта на които е да подобрят както законодателните разрешения – от една страна, така и правоприлагането – от друга. Радослава Йорданова се е справила именно така – методично вярно, логически последователно и езиково и стилистично – грамотно.

Депенализацията – така, както тя я разбира – като форма на диференциация на наказателната отговорност – е обширна тема. Дисертантът се е ограничил и задълбочил в някои от основните ѝ аспекти, поставяйки в центъра на изследването освобождаването от наказателна отговорност и съотношението (границата, допирането, доближаването) между административнонаказателната и наказателната отговорност.

Особено следва да се подчертаят и определено да се оценят като приноси онези части от съчинението (глава втора), които са посветени на проблемите, възникващи в практиката по приложението на института на освобождаване от наказателна отговорност. Тук имам предвид възстановяването на вредите от престъплението; „реабилитацията” на освободените от наказателна отговорност; възникващите трудности в случаите на множество престъпления; възобновяването на наказателното производство и др. Последното ми дава основание да обърна внимание и на още един приносен момент в дисертацията. Това е умелото изследване на възникващите материалноправни проблеми в единство със „съпътстващите” ги по необходимост процесуални въпроси. Тук в изследователя се проявява практикуващият съдия, за когото е ясна тяхната неразривна свързаност и дори взаимна обусловеност. А това по свой начин прави изводите и предложенията мотивирани и убедителни.

И още нещо. За качествата и приносния характер на труда говори и факта, че авторът демонстрира по убедителен начин способността си да анализира проблематиката както в по-общ план – от гледна точка на наказателната политика (имам предвид взаимната връзка наказателно-административно и процесуално право), така и конкретно възникващите при този анализ проблеми. Това позволява направените *de lege ferenda* предложения да засягат както концептуални, така и въпроси на конкретни

законодателни разрешения, което е именно основанието това обстоятелство да бъде ценено по достойнство.

Работата е добра основа за професионална дискусия, съдържа полемичен потенциал и както беше отбелязано – това е така не само по отношение на теоретичните основи на проблема, но и по практическите му измерения.

Иначе – тя е структурно добре балансирана; четивна и грамотно написана; съдържа критичен анализ на достъпната и основна по темата литература; както и добър, критичен анализ на правораздавателни актове.

Процедурата се разви съобразно законовите изисквания и приключва преди изтичането на пълния тригодишен срок. Авторефератът е изготвен съобразно правилата, впрочем така е и по отношение на другата, съпътстваща документация.

Казаното ми дава основание да дам следното

Заключение:

Като вземам предвид изложеното и като се основавам на качествата на представения за публична защита дисертационен труд "Депенализацията в българското наказателно право" категорично заявявам положителната си, висока оценка за него и предлагам на уважаваните колеги членове на научното жури да вземем решение, с което да дадем на **Радослава Маринова Йорданова** - докторант на самостоятелна подготовка към катедрата по наказателноправни науки, в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“ образователната и научна степен „доктор“.

19.юли.2019 г.

проф. Лазар Груев